

Activiteitenplan

Nieuw perspectief voor omgang met historisch koloniaal erfgoed in het onderwijs / casus expeditie KNAG

Dit model voor een activiteitenplan hoort bij de Subsidieregeling Uitvoeringsagenda Faro. Uw activiteitenplan met bijhorende begroting dienen ter beoordeling van uw initiatief. Hiertoe plaatst u enerzijds uw activiteitenplan op <https://faro.cultureelerfgoed.nl> (het Faro platform). Deelnemers van het platform kunnen op deze manier een reactie geven op uw initiatief. Anderzijds legt u zowel het(zelfde) activiteitenplan als ook de begroting voor door dit toe te sturen aan faro@cultureelerfgoed.nl. Op het Faro platform vindt u meer informatie over de procedure en criteria.

Onderstaande gegevens worden ingevuld door de organisatie/persoon die uiteindelijk ook de formele subsidieaanvraag zal indienen en tevens de subsidie op diens rekening ontvangt.

Naam organisatie: Koninklijk Nederlands Aardrijkskundig Genootschap
Contactpersoon: ██████████ secretaris-directeur
E-mailadres: ██████████
Telefoonnummer: ██████████

Naam initiatief: Nieuw perspectief voor omgang met historisch koloniaal erfgoed in het onderwijs / casus expeditie KNAG
Totale kosten: € 74.722,20
Gevraagde subsidiebijdrage: € 63.297,20
Bedrag cofinanciering door derden: € 0,00
Bedrag eigen bijdrage: € 11.425,00
Inzet vrijwilligers in uren: 100

Activiteitenplan

Versie 05-09-2024

1. Met welke vorm(en) van cultureel erfgoed heeft uw initiatief van doen?

(u kunt meerdere vakjes aankruisen)

- Integrale benadering van cultureel erfgoed
- Archeologie
- Gebouwd en aangelegd (groen) erfgoed
- Cultuurlandschap
- Roerend erfgoed
- Mobiel erfgoed
- Immaterieel erfgoed
- Oral History
- Archieven
- Digital born erfgoed
- Andere vorm, te weten Klik of tik om tekst in te voeren.

2. Geef een korte omschrijving (maximaal 400 woorden) van het initiatief, waarin u beknopt de aanleiding, de hoofdactiviteit en het doel formuleert.

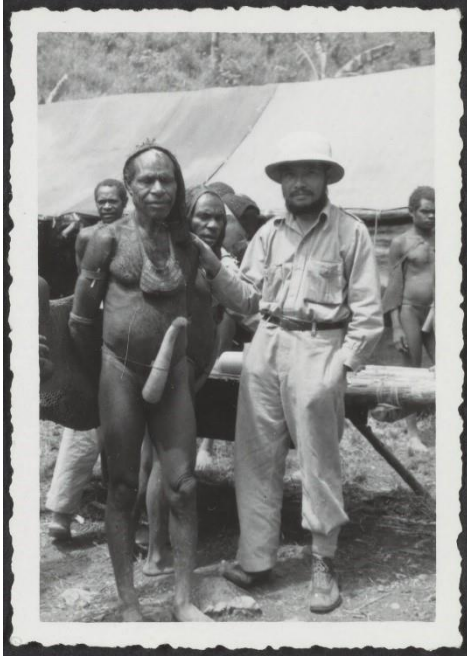
Drie partijen slaan de handen ineen om beladen historisch koloniaal erfgoed vanuit een nieuw meerstemmig perspectief samen met (vertegenwoordigers van) bewoners van een voormalige kolonie en met een innovatieve lesmethode 'emotienetwerken' te presenteren als educatief en lesmateriaal. Dit doen we aan de hand van een casus, te weten bronnenmateriaal uit het archief van het Koninklijk Nederlands Aardrijkskundig Genootschap (KNAG) met betrekking tot een expeditie van het KNAG naar Nieuw-Guinea.

Het lesmateriaal is bedoeld voor docenten en leerlingen van de onderbouw van het voortgezet onderwijs voor het vak aardrijkskunde, waar mogelijk andere relevante vakken en educatief gebruik bij Het Utrechts Archief. Het project zal ook resulteren in een leidraad/handreiking waarmee we onze kennis en ervaringen met docenten en vakgenoten zullen delen. Zo kan onze casus dienen als handvat en inspiratiebron voor soortgelijke projecten.

Het KNAG bereikt alle aardrijkskundedocenten en -opleiders in Nederland. De omgang met koloniaal erfgoed is erg actueel in het onderwijs en er is behoefte aan goed lesmateriaal vanuit multi-perspectiviteit. Het sluit goed aan bij het beoogde nieuwe curriculum voor de onderbouw van het voortgezet onderwijs in het leergebied mens & maatschappij met als kernvakken aardrijkskunde, geschiedenis en veel burgerschapsdoelen. Het lesmateriaal zal in samenspraak en nauw overleg met bij het onderwerp betrokken lerarenopleiders en docenten aardrijkskunde ontwikkeld worden.

Het archief van het KNAG berust bij Het Utrechts Archief (HUA) dat in de binnenstad van Utrecht beschikt over een laagdrempelig publiekscentrum. Het onlangs gedigitaliseerde archief van het KNAG bevat onder andere foto's, verslagen en kaartmateriaal van expeditie naar Nieuw-Guinea en andere voormalige koloniën. Jaarlijks ontvangt HUA duizenden leerlingen met verschillende onderwijsprogramma's, waaronder over het slavernijverleden waarvoor voor het eerst met de methode emotienetwerken wordt gewerkt. Deze methode is ontwikkeld door de Reinwardt Academie.

Met de inbreng van de achterban van de organisatie Hapin in Nederland en in Papua hopen wij het andere perspectief aan de bronnen toe te voegen, zoals verhalen uit de gemeenschappen waar de expeditie naartoe heeft plaatsgevonden. Ook de 'emotionele' kant bij de stukken komt zo aan de orde. Bij dit soort archieven speelt namelijk de zogenaamde emotionele (on)toegankelijkheid van de bronnen voor de huidige bewoners.

Expeditie KNAG naar Nieuw-Guinea, 1959 (archief KNAG, toegang 74, inv. nr. 191)

De hoofdactiviteit van dit project betreft het op deze vernieuwende wijze presenteren en aanbieden van dit koloniale erfgoed met betrekking tot een expeditie van het KNAG naar Nieuw-Guinea als lesmateriaal voor de onderbouw van het voortgezet onderwijs in het vak aardrijkskunde en mogelijk andere relevante vakken binnen de leergebieden mens & maatschappij en burgerschap en voor educatief gebruik bij Het Utrechts Archief. Dit educatief materiaal voor HUA willen we ook laagdrempelig aanbieden op het nog te lanceren platform Ons Land om het met een breder publiek te delen.

Doel is lesmateriaal ten behoeve stellen van het voortgezet onderwijs (vo) en HUA dat door zijn vernieuwende aanpak van meerstemmig perspectief en het gebruik van de lesmethode emotienetwerken (emotionele toegankelijkheid versterken voor het bespreken van controversiële onderwerpen) als voorbeeld kan dienen voor het innovatieve gebruik van koloniaal erfgoed in het onderwijs en voor archiefdiensten.

3. Omschrijf wat het beoogde eindresultaat is.

- Lesmateriaal en educatief materiaal ten behoeve van het voortgezet onderwijs en HUA dat door zijn vernieuwende aanpak van meerstemmig perspectief en het gebruik van de lesmethode emotienetwerken als voorbeeld kan dienen voor het innovatieve gebruik van koloniaal erfgoed in het onderwijs en voor archiefdiensten. Met de inbreng van Hapin hopen wij niet alleen dit materiaal vanuit een ander perspectief te belichten, maar ook een achterban te bereiken die daardoor hun eigen

geschiedenis in Nederlandse archieven terug kan vinden. Zo wordt het KNAG-archief dienstbaar aan de samenleving en krijgt het een nieuwe relevantie.

- De uitkomsten en ervaringen met deze casus uit het KNAG-archief delen we graag met het veld via door ons te organiseren bijeenkomsten en een leidraad met aandachtspunten. We zullen een algemene handleiding ontwerpen waardoor deze vernieuwende educatieve aanpak ook toepasbaar kan zijn voor het bestuderen van/leren over andere beladen en/of mogelijk controversiële onderwerpen. Wij verwachten hiermee een voorbeeld te stellen voor een vernieuwende werkwijze voor het gebruik van historisch koloniaal erfgoed in het onderwijs en het archiefwezen.

4. Neem hieronder puntsgewijs op welke deelactiviteiten of processtappen worden uitgevoerd. Ga daarbij uit van maximaal 8 activiteiten/processtappen. Omschrijf per activiteit/processtap:
- de aard, omvang, duur en wijze van uitvoering van de activiteit;
 - de doelstelling, resultaten of producten.
- Indien gewenst kunt u dit ook als aparte bijlage bijvoegen.*

DEELACTIVITEITEN:

1. Onderzoek en selectie bronnenmateriaal voor lesmateriaal / educatief materiaal voor het voortgezet onderwijs en HUA:

- Inventarisatie en selectie door projectleider/onderwijsspecialist/docent. Afhankelijk van de werving zal gekozen worden voor een projectleider tevens aardrijkskunde docent of een aparte projectleider én een aparte docent.
- Voor de selectie van het bronnenmateriaal zullen criteria worden gehanteerd die betrekking hebben op de toepasbaarheid (waaronder de kerndoelen) in het voortgezet onderwijs, methode emotienetwerken en zichtbaarheid van het andere perspectief.
- Resultaat: Selectie van relevante bronnen die voldoen aan de gestelde criteria
- Input: 60 uur projectleider/onderwijsspecialist/docent met begeleiding door medewerkers KNAG en HUA

2. Ontwikkelen lesmateriaal voor het onderwijs en educatief materiaal voor HUA:

- Het lesmateriaal en educatief materiaal wordt zo opgezet dat het als casus kan dienen voor docenten in het onderwijs en educatief medewerkers van archiefdiensten die met het thema koloniaal erfgoed aan de slag willen gaan. Daarbij zal nadrukkelijk het meerstemmig perspectief aan de orde komen door o.a. de betrokkenheid van Hapin. Daarnaast wordt gebruikt gemaakt van de nieuwe lesmethode emotienetwerken.
- Emotienetwerken is een methode ontwikkeld door de Reinwardt Academie. Het behelst het samen onderzoeken van de complexe interacties tussen mensen en erfgoed en mensen onderling. Het maakt mensen 'erfgoedwijs'. Het begrip 'erfgoedwijsheid' staat voor de benodigde competenties om zich kritisch tot erfgoed te verhouden en het gesprek daarover te voeren door oog te hebben voor de dynamiek rond erfgoed en de eigen positie daarin; het zijn vaardigheden die ons inziens zeker bij het thema koloniaal erfgoed kunnen helpen bij het omgaan met de vaak emotionele lading hiervan.

- Het lesmateriaal wordt gemaakt voor de onderbouw vo voor vmbo, havo en vwo voor vakken aardrijkskunde en mogelijke andere relevante vakken in de leergebieden mens & maatschappij/burgerschap.
- Het educatief materiaal wordt gemaakt voor de ontvangst van leerlingen van de onderbouw vo voor vmbo, havo en vwo bij HUA en tevens voor gebruik via het platform / website Ons land.
- Een groep docenten die ervaring / belangstelling heeft voor dit onderwerp en een vertegenwoordiging Nederlandse Papoea's (via Hapin) zal als klankbordgroep fungeren. Er wordt een groep samengesteld van maximaal 5 docenten en maximaal 5 vrijwilligers via Hapin.
- Aan de hand van hun input zullen projectleider/onderwijsspecialist/docent het materiaal verder ontwikkelen.
- Het lesmateriaal voor de onderbouw (waar nodig gedifferentieerd naar vmbo, havo, vwo) van het voortgezet onderwijs bestaat uit een docentenhandleiding en instructiemateriaal voor leerlingen. Hierbij wordt gebruikt gemaakt van het gedigitaliseerde KNAG-archief. Docenten weten dan hoe zij de les kunnen voorbereiden, plannen, toepassen in de klas, het aansluit op het curriculum en eventueel kunnen beoordelen/toetsen. Leerlingen weten hoe en welke (groeps)opdrachten zij moeten uitvoeren, wat en met welk doel zij leren. Dit geldt ook voor het educatief materiaal voor bezoek van klassen aan HUA. De werkvorm emotienetwerken is in principe hetzelfde. Doordat de setting van het archief verschilt van het klaslokaal zal het materiaal aangepast zijn (bijvoorbeeld door gebruik van echte archiefstukken). De voorbereiding door de docent zal wat anders zijn (bijvoorbeeld met een inleidende les voorafgaand aan of een verwerkingsles na afloop van het bezoek aan het archief).
- Het educatief materiaal / programma van HUA zal bestaan uit:
 - * Ontvangst leerlingen in het publiekscentrum van HUA door museumdocenten HUA.
 - * Voor het beantwoorden van vragen zijn er instructie- en antwoordbladen voor de leerlingen.
 - * Er wordt gewerkt met (prints van) het originele bronnenmateriaal.
 - * Eventueel voorbereidings- en/of verwerkingsles op school door eigen docenten.
- Vervolgens zal het materiaal getest worden, bijvoorbeeld via de lerarenopleidingen en het scholennetwerk van HUA. Het KNAG heeft goede contacten en ervaringen met de lerarenopleiders/vakdidactici aardrijkskunde verbonden aan de verschillende hogescholen en universiteiten in heel Nederland. Op de Onderwijsdag van het KNAG in 2025 of 2026 kunnen docenten met instructie daadwerkelijk aan de slag gaan om het daarna in de klas met hun leerlingen te kunnen gebruiken.
- Input: 272 uur projectleider/onderwijsspecialist/docent en voor klankbordgroep per persoon 10 uur, met begeleiding van de coördinator educatie HUA en KNAG en voor het testen door docenten/lerarenopleiders 10 tests á 2 uur.

3. Lesmateriaal en educatief materiaal implementeren, organiseren, communiceren en delen

- Aanbod wordt via kanalen KNAG (Onderwijsdag 2025, artikel in tijdschrift Geografie, in Nieuwsbrief KNAG & Onderwijs, geografie.nl en via sociale media) gepresenteerd aan docenten.
- Aanbod wordt via kanalen HUA (websites HUA en Ons Land, nieuwsbrief, sociale media etc.) verspreid onder scholen in Utrecht.
- Input: 80 uur projectleider/onderwijsspecialist/docent, met begeleiding door medewerkers KNAG en HUA

4. Opstellen leidraad en organiseren bijeenkomsten voor derden:

- Projectleider/onderwijsspecialist/docent bundelt opgedane kennis en ervaring tot een leidraad met aandachtspunten voor het gebruik van koloniaal erfgoed in het onderwijs en archiefwezen. Omdat het lesmateriaal uitdrukkelijk als casus bedoeld is voor het onderwerp koloniaal erfgoed kan dit ook in de leidraad worden meegenomen. Welke lessen leren we uit deze casus voor het ontwikkelen van meer lesmateriaal op dit gebied met de methode emotienetwerken en vanuit een meerstemmig perspectief?
- Leidraad kan als onderdeel van het artikel in het tijdschrift Geografie worden vermeld en gepubliceerd worden op www.geografie.nl en het KIA-platform (Kennissenetwerk Informatie en Archief) voor community rondom thema's informatie en archief.
- In het publiekscentrum van HUA in de binnenstad van Utrecht worden bijeenkomsten voor derden georganiseerd voor kennisuitwisseling en kennisoverdracht.
- Input: 40 uur projectleider/onderwijsspecialist/docent met begeleiding door KNAG en medewerkers events HUA

5. Organisatie project:

- Werven projectleider/onderwijsspecialist/docent en leden klankbordgroep door HUA, KNAG en Hapin (mogelijk ook in Papua)
- Opzetten en uitvoeren projectorganisatie

NB uren voor operationele begeleiding door HUA en KNAG bij verschillende deelactiviteiten zijn daar opgenomen.

5. Planning: geef aan hoe de deelactiviteiten/processtappen in de tijd worden uitgevoerd.
Indien gewenst kunt u dit ook als aparte bijlage bijvoegen.

Deelactiviteit 5 wordt gepland voor het voorjaar van 2025. De overige deelactiviteiten zullen starten aan het begin van het onderwijsjaar 2025/2026, waarna de verschillende onderdelen rond juli 2026 kunnen worden afgerond en het materiaal vanaf begin schooljaar 2026/2027 gebruikt kan worden.

In de Uitvoeringsagenda Faro – deel I is door het erfgoedveld opgetekend wat de betekenis is van het Verdrag van Faro voor de Nederlandse erfgoedzorg en hoe het daar invulling aan wil geven. Om in aanmerking te komen voor een financiële bijdrage moet uw initiatief bijdragen aan de implementatie van het Verdrag van Faro in het functioneren van de Nederlandse erfgoedzorg. De mate waarin uw initiatief hieraan voldoet wordt meegenomen in de beoordeling. Daarover gaan de volgende vijf vragen.

6. Aan welke Faro-kernwaarde(n) zoals opgenomen in de Faro Uitvoeringsagenda – deel I voldoet het initiatief?

- Participatie in de volle breedte
- Open houding voor andere erfgoedopvattingen
- Erfgoed midden in de samenleving

7. Omschrijf op welke wijze het initiatief voldoet aan de geselecteerde Faro-kernwaarde(n).

Met dit initiatief hopen wij als volgt te voldoen aan de Faro-kernwaarden:

1. Participatie

De beoogde deelactiviteiten zullen een veel bredere groep mensen dan voorheen het geval was toegang geven tot dit bijzondere erfgoed uit het koloniale verleden. Mensen uit de Papua-gemeenschap zullen actief betrokken worden bij de selectie en presentatie van het bronnenmateriaal. Voor leerlingen op school en in het archief zal door de methode emotienetwerken en de benadering vanuit het andere perspectief het lesmateriaal als nieuw en indringend worden ervaren. Er zullen vele leerlingen worden bereikt. Enkele duizenden per jaar via HUA en nog veel meer via het reguliere onderwijs. Iedere leerling in de onderbouw van het voortgezet onderwijs krijgt aardrijkskunde en geschiedenis (eventueel binnen het vak mens & maatschappij). Het KNAG bereikt in principe alle aardrijkskundedocenten in Nederland en docenten vertrouwen daarbij op de door hun vakvereniging gestelde kwaliteit van het lesmateriaal. Elke docent staat voor een aantal klassen en het gaat dus om een multiplier naar in principe veel leerlingen.

2. Brede definitie van erfgoed

Deze nieuwe gebruikers zullen hun eigen verhalen en beleving toevoegen waardoor dit koloniale erfgoed - dat vanuit het perspectief van de koloniale machthebbers is opgemaakt - verrijkt zal worden.

3. Erfgoed als hulpbron

Dit initiatief draagt bij aan een aantal sociaal-maatschappelijke ontwikkelingen zoals integratie en verbinding. In het actuele debat over het koloniale verleden vormt het een waardevolle bijdrage door andere perspectieven te belichten. Wat betekende de ontmoeting met de expeditieleden van het KNAG voor de toenmalige bewoners op Nieuw-Guinea? En hoe beleven leerlingen de verslagen en de foto's van de expedities? Tenslotte: hoe gebruiken we de hier opgedane ervaringen verder in het onderwijs en archiefwezen als het gaat om koloniaal erfgoed?

8. Aan welke thema's en de daarbij door het erfgoedveld geformuleerde doelen (inzet) in de Uitvoeringsagenda Faro – deel I draagt uw initiatief substantieel bij? Er zijn in principe meerdere thema's mogelijk. Raadpleeg voor de beantwoording van deze vraag de uitwerking van de thema's

in de Uitvoeringsagenda Faro – deel I.

- Erfgoed als hulpbron en partner in het sociale domein
- Democratische vernieuwing
- Dynamische leefomgeving
- Waarderen van erfgoed
- Meerstemmigheid
- Oral History
- Digitaal erfgoed
- Archieven
- Archeologie
- Caribisch Nederland
- Internationaal
- Erfgoedbewustzijn en educatie
- Ondersteuning erfgoedparticipatie
- Opleidingen
- Werkwijzen en wegwijzen
- Financiering erfgoedinitiatieven

Geef (indien meerdere thema's aangekruist) aan wat naar uw mening het hoofdthema van uw initiatief is. Bij de beoordeling wordt vooral naar dit thema gekeken.

Ons inziens is dit het thema archieven.

9. Omschrijf voor het hoofdthema (en - indien relevant - maximaal 2 andere thema's) hoe uw initiatief aansluit bij de in de Uitvoeringsagenda Faro – deel I omschreven doelen en vraagstukken. Raadpleeg voor de beantwoording van deze vraag de uitwerking van de thema's in de Uitvoeringsagenda Faro – deel I.

Het thema archieven is leidend vanwege het maatschappelijk belang van het dekoloniseren van collecties en de nieuwe rol die archivariissen hierin kunnen vervullen in dialoog met betrokkenen. Dit onderwerp komt ook aan de orde binnen het thema meerstemmigheid waarbij met name het feit dat het hier om beladen erfgoed gaat dat nu vanuit andere perspectieven en een nieuwe lesmethode wordt bekeken van belang is in het kader van ons initiatief. Ook het derde thema (erfgoedbewustzijn en educatie) is hier van toepassing omdat het uitdrukkelijk de bedoeling is om met behulp van de methode emotienetwerken met elkaar in gesprek te gaan, andere perspectieven te leren kennen en om te gaan met emoties en standpunten van anderen, hetgeen aansluit bij de onderwijsdoelen.

10. Omschrijf beknopt (maximaal 400 woorden) op welke wijze het initiatief een structurele verandering teweeg kan brengen ten opzichte van het huidige functioneren van de erfgoedzorg. *Denk bijvoorbeeld aan bewustwording van een veranderopgave, systeemaanpassing, schaalsprong, nieuwe coalities, verdieping op een thema, instrumentatie van een thema met werkwijzen of methodieken, of de verkenning van nieuwe mogelijkheden binnen een thema.*

Ons initiatief zou een kanteling in het huidige erfgoedveld teweeg kunnen brengen vanwege een aantal redenen:

- Het thema 'dekoloniseren cultureel erfgoed' staat zowel binnen het onderwijs als in het archiefwezen hoog op de agenda. Er is een grote behoefte aan aansprekende voorbeelden, vernieuwende invalshoeken en materiaal.
- Aanpak vanuit meerdere perspectieven waarbij (een vertegenwoordiging van) de huidige bewoners via Hapin actief betrokken wordt.
- Een vernieuwende lesmethode (emotienetwerken) in de klas en het archief.

- Nieuwe coalities tussen archiefdienst (HUA), archiefvormer (KNAG) en vertegenwoordiging van bewoners Papua (Hapin). Hiermee bereiken en betrekken wij een groep mensen wier erfgoed het betreft die een actieve rol kunnen spelen in het samenstellen en wellicht het presenteren van het materiaal.
- Ons initiatief haakt aan bij het grote landelijke Programma Indisch Erfgoed Digitaal, dat dit najaar het platform *Ons Land* zal lanceren waarop stevig wordt ingezet op het onderdeel onderwijs. Dit is een uitermate belangrijke coalitie om zo het koloniaal erfgoed aan een zeer brede doelgroep en op een laagdrempelige manier te presenteren. Zo werkt men bijvoorbeeld met een kaart van het voormalige Nederlands-Indië waarop makkelijk historische locaties en het bijbehorend erfgoed gevonden kunnen worden.

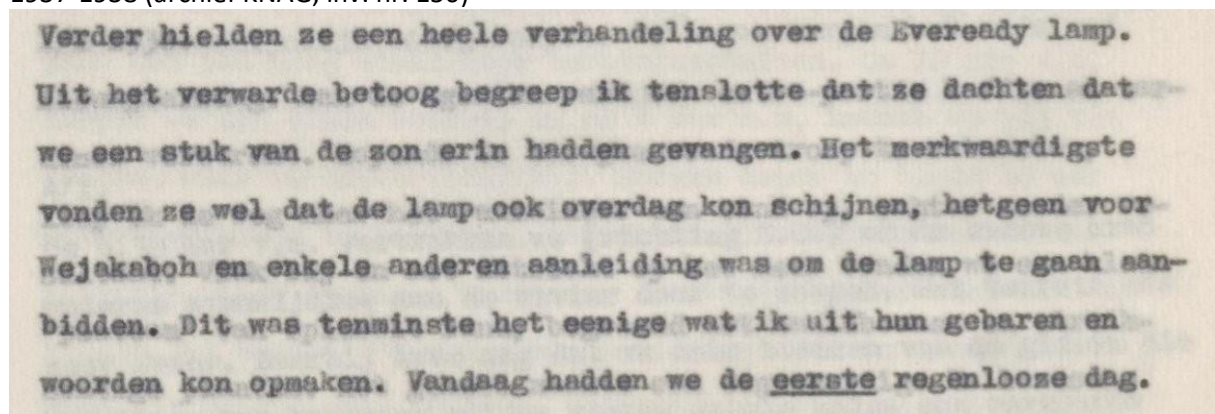
Bij de beoordeling van uw initiatief wordt ook gekeken naar de aansluiting van uw initiatief bij de ambities van anderen en bij vraagstukken in de samenleving en de inzet van vrijwilligers. Daarover gaan de volgende drie vragen.

11. Omschrijf of, en zo ja op welke wijze het initiatief bijdraagt aan actuele (beleids)ontwikkelingen en maatschappelijke vraagstukken.

Te denken valt aan uitsluiting, dekolonisering en grote transities in de leefomgeving.

Dit initiatief zal een interessante bijdrage kunnen leveren aan de actuele discussie rondom koloniaal erfgoed. Door gebruik te maken van de methode emotienetwerken en door de bronnen vanuit een meerstemmig perspectief te bezien zullen leerlingen gaan nadenken over het koloniale verleden van Nederland. Zo zullen ze middels de verslagen van de expedities van het KNAG geconfronteerd worden met voorbeelden van zogenaamde emotionele ontoegankelijkheid. Charles Jeurgens, hoogleraar archiefwetenschap aan de Universiteit van Amsterdam, introduceerde dit begrip in een publicatie uit 2023 naar aanleiding van zijn onderzoek in de koloniale archieven van het Nationaal Archief: *Is het archief een 'safe space'? Over dekoloniseren en toegankelijkheid van archieven.*

Als voorbeeld dit citaat uit het verslag van een expeditie uit het KNAG -archief naar Nieuw-Guinea in 1937-1938 (archief KNAG, inv. nr. 150)

12. Omschrijf de projectorganisatie en rolverdeling en geef aan of en zo ja op welke wijze er bij de uitvoering van het initiatief sprake is van samenwerking met of betrokkenheid van anderen

Dit project is een initiatief van KNAG en HUA, waarbij het KNAG als penvoerder zal optreden. Hapin levert een belangrijke bijdrage vanuit hun kennis en netwerk over voormalig Nieuw-Guinea. Hapin is een organisatie die onder andere verhalen over Papua verzamelt, verteld door Nederlandse Papoea's en andere sympathisanten. Het KNAG-archief werd in 2023 in zijn geheel gedigitaliseerd in het kader van het Metamorfoze-programma van de KB.

De bedoeling is een projectteam samen te stellen met een vertegenwoordiging van relevante expertises vanuit deze partijen en een extern te werven projectleider. Deze projectleider is bij voorkeur een onderwijsspecialist en/of docent aardrijkskunde met ervaring of affiniteit met het onderwerp koloniaal erfgoed in de klas. Eventueel zou er ook een duo geworven kunnen worden bestaande uit een projectleider en deskundige docent. De in de begroting opgevoerde uren betreffen telkens het geheel van benodigde uren voor deze werkzaamheden, al dan niet in één persoon vertegenwoordigd. Inhoudelijk is de in te stellen klankbordgroep van groot belang met docenten / lerarenopleiders uit het veld en vrijwilligers aangedragen door Hapin. Deze wordt aangestuurd en begeleid door de projectleider/docent. Het KNAG heeft een groot netwerk van docenten, lerarenopleiders, onderwijsspecialisten/didactici verbonden aan scholen, hogescholen en universiteiten in heel Nederland.

13. Omschrijf in welke mate en op welke wijze vrijwilligers worden ingezet voor de uitvoering van het initiatief.

Hapin wil bemiddelen met het ophalen van verhalen uit de gemeenschappen waar de expeditie naartoe heeft plaatsgevonden. Dit kunnen vrijwilligers in Papua zijn of Nederlandse Papoea's die bereid zijn deel te nemen in de klankbordgroep. Ook zullen er vrijwilligers uit het onderwijs deelnemen aan de klankbordgroep.

Plan voor kennisontwikkeling en kennisdeling en de daarbij beoogde doelgroep(en)

14. De resultaten, inzichten en ervaringen die voortkomen uit uw initiatief moeten ten goede kunnen komen aan het hele erfgoedveld. De manier waarop u hier invulling aan geeft wordt meegewogen in de beoordeling.

Omschrijf hoe u de resultaten, ervaringen en bevindingen van uw initiatief actief deelt met het Faro-netwerk en andere relevante doelgroepen.

Werk een plan uit voor kennisontwikkeling en -deling, inclusief de beoogde doelgroep(en) en omschrijf daarin hoe de resultaten van het initiatief worden gedeeld.

Denk ook aan type communicatiemiddelen, frequentie etc. De kosten hiervoor kunt u opvoeren in uw begroting.

Allereerst is er de kennis die we opdoen met deze casus met betrekking tot expedities van het KNAG naar Nieuw-Guinea waarvan wij menen dat het onderwijs en archiefwezen hiervan profijt zullen hebben als het gaat om educatie m.b.t. koloniaal erfgoed. De kennis en ervaringen die we opdoen met dit project willen we graag delen middels 1) een leidraad met aandachtspunten en 2) bijeenkomsten voor docenten aardrijkskunde en andere relevante vakken en mensen uit het erfgoedveld, waaronder medewerkers uit archieven en musea. Ook zijn we gaarne bereid deze ervaringen te delen op symposia / workshops op het gebied van cultuureducatie, archieven en geschiedenisonderwijs.

Hiertoe hebben we de volgende middelen tot onze beschikking:

- Aantrekkelijk auditorium in het publiekscentrum HUA in het centrum van Utrecht, voor 90 personen, met goede IT-faciliteiten en catering door eventmedewerkers

- Het KNAG heeft een grote achterban van 2.650 leden en bereikt alle aardrijkskundedocenten in Nederland.
- Via kanalen KNAG (artikelen in tijdschrift Geografie, in Nieuwsbrief KNAG & Onderwijs, geografie.nl en sociale media):
 - Oplage tijdschrift Geografie 3.200 ex. (verschijnt 9x per jaar)
 - Maandelijkse Nieuwsbrief KNAG & Onderwijs 1.800 abonnees
 - Website geografie.nl >20.000 unieke bezoekers per maand
 - Jaarlijkse KNAG Onderwijsdag, scholingscongres met 1.000 deelnemers
 - Sociale media: 6.500 volgers
- Via kanalen HUA (website, nieuwsbrief, sociale media en adressenbestand met relaties scholen):
 - Website HUA: 1.5 miljoen bezoeken (sessies) per jaar.
 - Nieuwsbrief, circa 10 keer per jaar, met 3500 abonnees.
 - Sociale media: 24.000 volgers
- Via kanalen Hapin (website en nieuwsbrief)

Begroting

15. De gevraagde financiële bijdrage moet in verhouding staan tot de verwachte impact van het initiatief. Behalve een projectplan dient u ook een begroting toe te voegen (separate bijlage). Omschrijf hieronder op welke wijze u de mogelijkheden van cofinanciering (eigen bijdrage en bijdragen derden) heeft onderzocht en wat daarvan de uitkomst is geweest.

In de begroting zijn waar mogelijk personeelskosten van KNAG en HUA als eigen bijdrage opgenomen (€ 11.425,00). Dit is vooral mogelijk daar waar de activiteiten binnen de bestaande bezetting/met bestaande faciliteiten kunnen worden uitgevoerd.

Het KNAG is een particuliere vereniging van in hoofdzaak aardrijkskundedocenten en lerarenopleiders en heeft als inkomsten ledencontributies (voor uitgave van het tijdschrift en belangbehartiging voor/organisatie van het aardrijkskundeonderwijs), deelnamebijdragen bij evenementen (KNAG Onderwijsdag) en is voor een project afhankelijk van een projectsubsidie. Voor bijdragen van derden zien wij vooralsnog weinig mogelijkheden.

Wellicht is het goed nog rekening te houden met dat de BTW-vrijstelling voor onderwijs mogelijk ook geldt voor het werk van derden zoals in de begroting is opgenomen. Voorlopig zijn we er veiligheidshalve vanuit gegaan dat er wel BTW moet worden berekend door derden.

Ingevuld door: [REDACTED] (vakspecialist Informatieverrijking HUA) en [REDACTED] (secretaris-directeur KNAG, penvoerder)

Datum: 5 september 2024